

---

---

# OBSAH

---

---

**Kristian ELSCHKE**

## **DEJINY SLOVENSKA OD PRAVEKU PO ROZPAD VELKEJ MORAVY (do roku 907)**

|       |                                                                                                                                                                                  |    |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| I.    | PRAVEK                                                                                                                                                                           |    |
| I.1   | Staršia a stredná doba kamenná (paleolit a mezolit) .....                                                                                                                        | 10 |
| I.2   | Mladšia a neskorá doba kamenná (neolit a eneolit) .....                                                                                                                          | 14 |
| I.3   | Doba bronzová .....                                                                                                                                                              | 20 |
| I.4   | Doba železná (staršia – halštatská, mladšia – laténska) .....                                                                                                                    | 26 |
| II.   | DOBA RÍMSKA A DOBA SŤAHOVANIA NÁRODOV                                                                                                                                            |    |
| II.1  | Slovensko na hraniciach Rímskej ríše. Jantárová<br>a Podunajská cesta .....                                                                                                      | 39 |
| II.2  | Marobud a Vannius. najstaršie germánske osídlenie juhozápadného a južného<br>Slovenska a prvý štátny útvar na Slovensku – Vanniovo kráľovstvo .....                              | 43 |
| II.3  | Budovanie rímskej hranice Limes romanus na strednom Dunaji. Rímsky<br>vojenský tábor a civilné stredisko Gerulata v Bratislave-Rusovciach .....                                  | 48 |
| II.4  | Najstaršie germánske kniežacie hroby zo Slovenska. Rozmach germánskeho<br>osídlenia v 1. pol. 2. storočia a Rex Quadus Datus .....                                               | 53 |
| II.5  | Markomanské vojny (166 – 180) a Marcus Aurelius.<br>Rímska hraničná pevnosť v Iži pri Komárne a rímske poľné tábory.<br>Rímsky nápis na trenčianskej skale .....                 | 56 |
| II.6  | Rozkvet podunajského barbarika za Severovcov.<br>Rímske stavby na Slovensku .....                                                                                                | 63 |
| II.7  | Kniežacie hroby zo Stráží pri Piešťanoch a éra vojenských cisárov .....                                                                                                          | 68 |
| II.8  | Juhozápadné Slovensko v 4. storočí. Pád rímskej hranice<br>na strednom Dunaji a začiatok doby sťahovania národov.<br>Slonovinová pyxida z Čiernych Kľačian .....                 | 73 |
| II.9  | Severné a stredné Slovensko v dobe rímskej a púchovská kultúra.<br>Osídlenie východného Slovenska a kniežacie hroby v Ostrovanoch a Cejkove.<br>Kniežacia hrobka z Popradu ..... | 77 |
| II.10 | Germánske osady, remeslo a materiálna kultúra podunajských Germánov.<br>Pochovávanie u Germánov na juhozápadnom Slovensku .....                                                  | 83 |
| II.11 | Doba sťahovania národov (5. až 6. storočie) .....                                                                                                                                | 87 |
| III.  | SLOVANSKÉ OBDOBIE                                                                                                                                                                |    |
| III.1 | Včasnოსlovenské obdobie (koniec 5. až 7. storočie) .....                                                                                                                         | 90 |
| III.2 | Avársky kaganát a Samova ríša – prvý štátny útvar Slovanov<br>v strednej Európe (posledná tretina 6. až 8. storočia) .....                                                       | 97 |

|         |                                                                                                           |     |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| III.3   | Pribinovo kniežatstvo, vznik Veľkej Moravy a vláda Mojmíra I.<br>(koniec 8. storočia až po rok 846) ..... | 103 |
| III.4   | Veľká Morava za Rastislava (846 – 870) .....                                                              | 107 |
| III.5   | Rozkvet Veľkej Moravy za Svätopluka I. (870 – 894) .....                                                  | 111 |
| III.6   | Vláda Mojmíra II. a Svätopluka II. (894 – 907). Zánik Veľkej Moravy .....                                 | 115 |
| III.7   | Pohanské náboženstvo a christianizácia u Slovanov na strednom Dunaji .....                                | 119 |
| III.8   | Cyrilo-metodská misia (863 – 886),<br>vzdelanosť a kultúra na Veľkej Morave .....                         | 123 |
| III.9   | Sídlišká, pohrebiská, remeslo a obchod v 9. storočí .....                                                 | 130 |
| III.10. | Najvýznamnejšie veľkomoravské centrá .....                                                                | 134 |

## Ján HUNKA

### STREDOVEKÉ DEJINY PO BITKU PRI MOHÁČI (907 – 1526)

|       |                                                                                                       |     |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| IV.   | VRCHOLNÝ STREDOVEK                                                                                    |     |
| IV.1  | Slovensko v Uhorskom štáte (1000 – 1301) .....                                                        | 141 |
| IV.2  | Začlenenie Slovenska do Uhorského štátu (11.-12. storočie) .....                                      | 145 |
| IV.3  | Nitrianske údelné vojvodstvo (955 – 1105) .....                                                       | 150 |
| IV.4  | Vývoj Uhorska do konca 12. storočia .....                                                             | 152 |
| IV.5  | Predzvesti pádu Uhorska. Obdobie pred tatárskym vpádom.<br>Zánik arpádovskej moci (1270 – 1301) ..... | 155 |
| IV.6  | Obyvateľstvo .....                                                                                    | 164 |
| IV.7  | Hospodárstvo .....                                                                                    | 169 |
| IV.8  | Stredoveké mestá na Slovensku (1238 – až začiatok 14. storočia) .....                                 | 175 |
| IV.9  | Cirkev .....                                                                                          | 180 |
| IV.10 | Predrománske, románske umenie (10. – 13. storočie) .....                                              | 183 |
| V.    | NESKORÝ STREDOVEK                                                                                     |     |
| V.1   | Boje o moc – Karol Róbert z Anjou, Matúš Čák (1290 – 1321) .....                                      | 187 |
| V.2   | Vláda Anjouovcov (1308 – 1395) .....                                                                  | 192 |
| V.3   | Žigmund Luxemburský (1387 – 1437) .....                                                               | 194 |
| V.4   | Husiti na Slovensku (1427 – 1434/1435) .....                                                          | 198 |
| V.5   | Feudálna anarchia v štáte (1437 – 1467) .....                                                         | 201 |
| V.6   | Vláda Mateja Korvína (1458 – 1490) .....                                                              | 205 |
| V.7   | Jagelovci v Uhorsku (1490 – 1526) .....                                                               | 209 |
| V.8   | Stredoveké mestá na Slovensku (1300 – 1526) .....                                                     | 214 |
| V.9   | Hospodársky vzostup – baníctvo, remeselná výroba<br>(14. – 16. storočie) .....                        | 220 |
| V.10  | Šľachta – život na dvore, turnaje, zábavy, život na hradoch a zámkoch .....                           | 231 |
| V.11  | Život poddaných – sedliacke vzbury (14. – začiatok 16. storočia) .....                                | 234 |
| V.12  | Vzdelanie – stredoveké univerzity – Academia Istropolitana<br>(14. – 15. storočie) .....              | 239 |
| V.13  | Stredoveké umenie – gotické (14. až polovica 16. storočia) .....                                      | 244 |

|                                               |     |
|-----------------------------------------------|-----|
| Odporúčaná literatúra a použité pramene ..... | 250 |
| Menný register .....                          | 254 |